

vencev, ki so zvesti svojemu rodu, svoji domovini, svoji državi.

Orjuna gib Feuer! Dne 29. septembra je stalo več gostilničarjev pred Gambričovo dvorano, kjer se je vršilo zborovanje. Nenadoma pristopi nek mladič s cigareto ter zahteva ognja z besedami: »Orjuna gib Feuer!« Gospodje so ga mirno opozorili, kako naj se obnaša nakar jih je smrkevce surovo nahrlil. Predali so ga stražniku, ki ga je odvedel na komisariat, kjer je plačal globo Din 50 s 20 Din takse. Ti gospodje so bili vseeno kavaliriji, kajti na taka predrzna izzivanja so klofute edini pravilni od-

govor. Kakor smo izvedeli je smrkelin doma iz Pekla pri Poljčanah, iz starega nemčurskega gnezda, kjer še vedrijo in oblačijo danes, kakor pred in med vojno nemškutarji, ter se piše Alfred Schwelz, buršak in student v Nemškem Gradcu. Njegov brat Wiljem Schwelz ima gostilno, kjer je leglo vsega protislovenskega gibanja. Sam gostilničar Wiljem Schwelz se aktivno udeležuje gonje proti tamšnjim Slovincem. Gornjega mladiča si bomo v najkrajšem času ogledali, dočim pa priporočamo Poljčanskim nacionalistom v evidenco gostilni. Wilhelma Schwelza.

Kronika.

Nova žrtev. Besno divjanje radičevcev in hanaovcev stopnjuje v geometrični progresiji s popuščanjem sedanje vlade, ki dovoljuje tem junakom mase in teme največje privilegije. Prošli teden je napadla taka banda zapeljanih hanaovcev, radičevcev in komunistov Novigrad in pričela po njem razgrajati. Pijani so se nato podili po mestu in kričali: »Živela republika!« »Živio Radič, osvoboditelj!«, »Smrt Orjuni, mi smo oblast, nad nami je ni druge!« Sprva so samo psovali, pozneje pa so pričeli dejansko napadati posamezne člane Orjune in Sokola. Med drugimi so se lotili brata Josipa Vlatkovića Nikolina, ki se je vračal mirno domov. K njemu je skočil radičevcec Ante Anzulović Tomlin in ga udaril z batino tako po glavi, da se je takoj zrušil ves krvav na zemljo. Rana je bila smrtonevarna in le mladosti in orjunaški žilavosti se je zahvaliti, da ni umrl poškodovan brat Vlatković.

Joško Rajh t. V soboto, dne 11. t. m. okoli 11. ure ponoči se je na Lokavškem polju blizu Ljutomer smrtno po nesreči starosta ljutomerskega Sokola gosp. Joško Rajh. S tovarnarjem Martinušičem iz Murske Sobote sta se peljala v avtomobilu skozi Apaško kotlino proti Ljutomeru. Avtomobil je vodil g. Rajh. Ko je avto dirjal čez Lokavsko polje, se je na nekem ovinku nenadoma prevrnil, in sicer ravno na nesrečnega Rajha, ki je bil takoj mrtev. Martinušič je dobil le lahke poškodbe, med tem, ko je imel Rajh popolnoma razbita glavo in raztrgano nogo. Pokojni Rajh je bil v ljutomerskem okraju najpopularnejša osebnost. Znan je bil kot vzoren konjerejec in vrl gospodar. Bil je soustanovitelj žrebčarne na Krapju, dolgoletni načelnik in član okrajnega zastopa, odbornik konjerejskega društva za mariborsko oblast in 16 let starosta ljutomerskega Sokola. Pokojni Rajh je bil izrazito nacionalnega mišljenja in je bil tudi član »Orjune«. Star je bil 50 let in zapušča ženo ter 7 otrok. Težko prizadeči rodbini naše iskreno sožalje, vrlému možu pa večer spomin!

Kako se fabricirajo incidenti Juvani. Fakini in druga — itgrom potrebna šara. Zopet je »Slovenec« z jezuitsko pobožnostjo zavil oči k nebu in milo zajavkal v nočici »Kako dolgo še?« V njej podtika domžalskim Orjunašem incident, ki so ga — gotovo ne brez višjega naročila — inscenirali pobožni mladeniči v Jaršah.

Hoteč na vsak način izzvati incidente, je izdal klerikalni generalni štab v ta namen podeželskim organizacijam nalog izvivati podeželske Orjunaše in fabricirati na vsak način incidente na debelo. V tem poslu pa so se klerikalci backi pokazali že pri prvih poizkusih prenošnim. Manjka jim pač predvsem za to potrebne korajže, pa tudi naša četniška šola bi jim ne škodila.

Cujte! Domžalski in Radomejski »Orjunci« so napadli s strelmi mirne in zelo krščanske mladeniče iz Jarš, seveda brez vsakega poudara. Enemu so »obstrelili« nogo, drugega so prijeli kot talca in ga nameravali mučiti po Juvanovem vzorcu, še celo malo, nedolžno dete bi kmalu postalo žrtev »orjunskega« dlvjanja. Tako »Slovenec«.

Zadeva pa dejansko izgleda malo drugače. Štirje naši Domžalci so spremlili trojico Radomljanov iz Domžal proti Radomljam. V Jaršah so videli pred šolo stati skupino fantov, ki so naše pozdravili z: »Dober večer!« Po odzdravu so se Radomljani in Domžalci poslovili ter odšli vsak proti svojemu domu. Komaj pa so se oddaljili od gruče kakih 100 korakov, so zaslišali za seboj klice: »Auf biks, Orjuna!« in strel, ki mu je v naglici sledilo še troje ali četvero drugih. Domžalci so mislili, da velja ta napad Radomljanom, a Radomljani obratno, zato so se naglo vrnili k izvivajoči in streljajoči gruči mladeničev. Ti pa so potegnili svoje junaške pete v največji naglici za seboj ter pustili na licu mesta — ponovno blamažo za »Slovenca«.

Pomilujemo ubogega »Slovenčevega« ranjenca, ki ga nikjer ni, sočustvujemo z ranjeno hišo št. 4, ki jo je prevrtala kroglja klerikalnih

junakov in občudujemo vztrajnost in marljivost orožništva, ki išče krivce med — Orjunaši.

»Slovenci« pa priporočamo, da ne izbira svojih dopisnikov iz vrst notoričnih pijancev! Takim čenčam se namreč lahko pripeti, da se za svojo zahrbtnost občutno pokorijo!

Od oblasti zahtevamo, da se napadalci na mirne Orjunaše izsledijo in v znamenju mira in reda po obstoječem zakonu kaznujejo!

Priznanje. Dočim so nas podli pobožnjaki okoli »Straže« in »Slovenca« zatajili že takoj naslednji dan po mariborskih volitvah in nas v zahvalo za naše nesebično in požrtvovalno delo napadli na način vredne samo Žebotov in njegove garde, je prinesel »Narodni gospodar«, organ Narodne radikalne stranke za Mariborsko oblast sledeče priznanje Orjuni v svoji javni zahvali:

»Pozabiti ne smemo tudi naših nesebičnih in agitatorično posebno žilavih, mladih jugoslovenskih nacionalistov, ki so vztrajno stali na straži za jugoslovenski značaj našega krasnega Maribora. Naš jugoslovenski narod, ki se more ponasati s tako idealno in nesebično delavno jugoslovensko omladino, lahko z zaupanjem in ponosom gleda v svojo bodočnost.

Narodno radikalni in narodno zavedni volilci, agitatorji in jugoslovenski nacionalisti naj se z nami iskreno veselijo skupnega uspeha in skupne zmage s trdnim prepričanjem, da se pri prihodnjih volitvah zopet najdemo pri skupnem delu za skupno čast in zmago.«

Denuncijanje. Zalostni slučaj Juvančevih pomečkanih prstov kar ni dal spati maziljenim urednikom

VESELJE IN ZADOVOLJSTVO

sije z obraza vsake gospodinje, ko vidi snežno-belo perilo. Z lahkoto in malo denarja doseže to, ako kupuje vedno le

milo GAZELA

katerega se dobi v vsaki trgovini!

Javljamo pretužno vest, da se je danes smrtno po nesreči naš dragi član, brat

JOŠKO RAJH

veleposestnik, starosta Ljut. Sokola itd.

Dragemu bratu ohranimo časten spomin!

V Ljutomeru, 11. oktobra 1924.

Mesina Orjuna.

ZAHVALA.

V bridki tugi, ki nam jo je prizadejala neizprosna ločitev od našega preljubega, dobrega očeta, brata, svaka, tasta, gospoda

Adolfa Reicha

so nas tolažili številni izrazi sočustvovanja in spoštovanja do blagega pokojnika.

Ni nam mogoče zadositi dolžnosti primerne zahvale posameznikom, vsled česar prosimo, da naj izvolijo tem potom sprejeti zagotovilo naše iskrene hvaležnosti za požrtvovalno zdravniško pomoč, duhovno tolažbo, darovano cvetje, nad vse častno spremstvo na zadnji poti in dokaze sočutja sploh: vse korporacije, društva, zastopstva, odposlanstva in posamezniki.

V LJUBLJANI, dne 15. oktobra 1924.

Žalujoče rodbine.

+

Zaman neizmerno hrepenenje po življenju, zaman silna ljubezen do svojih, zaman vse, vse, ker bridka usoda je izsilila grob naši ljubljenci. Bog se je usmilil njenega trpljenja in poklical k sebi

Milico Ilešičevo

profesorico na ženski realni gimnaziji,

Pogreb se vrši iz hiše žalosti Zarnikova ul. 9. k sv. Križu v soboto 18. okt. ob 2. uri popoldne.

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanja bridko žalujoča rodbina

prof. dr. Ilešičeva.

LJUBLJANA, 16. okt. 1924.

+

Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš preblagi, najboljši soprog, oče, ozir. brat, svak, stric itd., gospod

Joško Rajh

veleposestnik, starosta ljutomerskega Sokola, član okrajnega zastopa, odbornik konjerejskega društva za mariborsko oblast, načelnik zadr. za rejo žrebet itd.

danes ob pol 23. uri v 50. letu svoje starosti nenadoma preminul.

Pogreb se je vršil v torek, dne 14. oktobra ob 11. uri od župnijske cerkve v Ljutomeru.

Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin!

MOTA-LJUTOMER, dne 15. oktobra 1924.

Katinka Rajh, soproga; Milan, Marta, Boris, Mirko, Dušan, Katika in Nadica, otroci; Marija Rajh, mati; Mica Brumen, Tonka Kovačič, Julka Plepelec, Katika Petovar, major Mirko Rajh, bratje in sestre; Franc Brumen, Franc Kovačič, Lovro Petovar, Anton Plepelec in Mimica Rajh, svaki ter ostali sorodniki.

+

Sokolsko društvo v Ljutomeru naznanja, da je njega dolgoletni, velezaslužni starosta in soustanovitelj, brat

JOŠKO RAJH

posestnik na Moti

dne 11. oktobra 1924. preminul.

Ohranimo mu blag spomin!

Ljutomer, dne 13. oktobra 1924.

ODBOR.

JOHAN

se dobi v vsch specerijskih prodajalnah

»Slovenca«. Neprestano so klicali na pomoč užaljeni pravni čut slovenskega naroda in se zgražali nad tem resnično podlim dejanjem. V svojem svetem ogorčenju so hoteli na vsak način najti krivce, ki naj bi bili po njih mišljenju samo Orjunaši. Pričeli so sumničiti, denuncirati in ovajati vse vprek. Na ta način je bil obdolžen radi Juvanceve afere brat Koren, ki je bil usodnega večera v Šiški, kar je dokazal že takoj prve dni preiskave. Vendar pa so ga držali v zaporu preko 93 dni in to popolnoma po nedolžnem. Eđini zločin, ki ga ima na vesti, je, da je pošten Orjunaš. Isto postopanje se bi izvajalo tudi nad bratom Zajcem, ki so ga aretirali prošli teden. Imel pa je srečo, da se je nahajal skoro tri mesece od doma in da je bil preiskovalni material v zadevi Juvanc že zbran, vsled česar ni smatralo državno pravdnništvo potrebnim ga držati še dalje v zaporu, ko je takoj po aretaciji dokazal svoj alibi. Pripominjamo, da je vest o njegovi aretaciji prinesel s posebnim veseljem »Slovenec«, ki je prav na zelotski način hotel prejudicirati izid preiskave. Uspeli vsega tega pa je bil ta, da je državno pravdnništvo izpustilo že tri dni po aretaciji brata Zajca na svobodo.

Opozarjamo pa »Obzor« žc danes na to, da bo prav kmalu prišel čas, ko bodo te izginule »akcije sa debelim batinama u rukama« primarširale tudi v Zagreb in ga očistile golazni separatistov in radičevcev tako temeljito, kakor znajo to le slovenske akcije! Tedaj pa se znajo prepričati »Obzorovi« uredniki, da še ni »nestalo drskosti slovenačkih akcionaša«. **Orjuna kot taka....** Netočna vest o intervenciji članov SLS v Mariboru, g. dr. Jerovška in tajnika g. Kranjca pri Orjuni o priliki občinskih volitev, ki jo je prinesel »Slovenski Narod«, je izzvala oba gospoda, da sta v »Straži« podala izjavo, ki je, kar se tiče njune intervencije, povsem točna, netočna pa, kar se tiče vsaj nekaterih presplošnih konstatacij. Nas bi ta izjava dalje ne zanimala, če ne bi pogrevala stare želje, da bi bila Orjuna pri občinskih volitvah lahko sodelovala — **toda ne kot taka!** To mnenje ni nikaka specialiteta omejenih gospodov, ker so jo ž njima delili tudi nekateri moške takozvani naprednih strank, vsi skupaj pa so s tem le ponovno pokazali, da nas ne razumejo ali pa — nas nočejo razumeti. Orjuna torej lahko nastopi, lahko dela za jugoslovenski Maribor in za gospode, o katerih vsaj v celoti ne moremo trditi, da so jugoslovenski, **toda ne kot taka,** torej ne kot Orjuna! Kot kaj pa, cenjena gospoda? Mi vemo kaj mislite, pa ni res in nikdar ne bo. Orjuna je popolnoma samostojna, od nikogar odvisna politična organizacija, ki nastopa **samo kot taka ali pa sploh ne nastopa.** O tem nima pravice sklepati nobeno strankarsko tajništvo in tudi ne Narodni blok. Mi nismo niti otroci, niti kak privesek, mi smo samostojen pokret in bomo storili vedno samo to,

kar se nam bo zdelo potrebno in umestno. Sicer pa gospoda ne bo nikdar več doživela kaj sličnega. Če bo hotela, da bo Orjuna sodelovala, se bo morala z njo pogajati kot s popolnoma enakovrednim faktorjem ali pa bo šla Orjuna svojo samostojno pot, ki ne bo poznala kompromisa. Mislimo, da smo s tem končali in da ne pride več do brezplodnih debat o tem predmetu. Za nesebično delo smo želi nevaljačnost. Za nas je bila to dobra šola, ki pa nas ni stala ničesar, stala bo pa še mnogo — druge. **»Cillier Zeitung«** ne more prehlaviti oblasti v Celju, ker niso dovolile vstopa Orjunašev v Celje po istem receptu, kakor ni za časa blažene Avstrije k. u. k. Bezirks-hauptmann dovolil vstopa Sokolu v pomerij »samonemškega trozburga Celja«. Posebno so ji imponirali bliščeči bajoneti, ki so očuvali lojalne nemške državljane pred podivjanostjo nacionalistov. O njih ve celo povedati, da so imeli natančen načrt, kako porušiti in razdejati osebno lastnino nemčurjev v slučajiu slabega uspeha Narodnega bloka. Nam se zdi te zmišlotine demantirati pod častjo. Opozarjamo pa vendar, da naj si celjski nemškutarji ne delajo prevesselij ur na naš račun. V nedeljo smo prišli v trumi na zlet, drugič pa pridemo v **parih na obisk!** Da pa po takih naših neprostovoljnih obiskih vabilca glava boli, to pa že vedo razni celjski negati še prav dobro izza Jagaballa. O lastniku »Cillier Zeitung«, dr. Schauerju, pa niti ne govorimo; saj mu je ravno Ptuj pretresel še tisto malo možgan, kar jih ima, kakor je razvideti iz pisanja njegovega leibjournala. **Martin Malenškov Martinov večer** priredita ženska in moška družnica Družbe sv. Cirila in Me-

toda za št. Peter, dne 9. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v steklenem salonu pri g. Dolničarju na južnem kolodvoru. Godba in petje — ter bogat srečolov. K obilni udeležbi vabi odbor. **Kavarna, restavracija in klet »Zvezda«.** V kavarni »Zvezda« svira dnevno od 5. ure popoldne do 1. ure ponoči prvovrstna elitna dam-ska kapela. V kleti prvovrstni salonski orkester od 5. ure popoldne do 12. ure ponoči. — V kleti in restavraciji so na razpolago izborna vina, sveža mrzla in gorka jedila. Po gledaliških predstavah se cenjenim gostom servira polovične porcije raznih svežih jedil. — Trikrat na teden v restavraciji in kleti sveže morske ribe. **Prijatne vesti za reumatičare.** Posle ovoga svetskoga rata hiljade i hiljade ljudi pati od težkega reumatizma i traži sebi leka po raznim kupatilima. Medjutim poznato je, da je mladi ruski lekar i bakteriolog dr. Rahlejev pronalšo lek Radio-Balsamica jedno izvanredno sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. Lek dr. Rahlejeva osniva se na principu proteinove terapije, ali je prepariran za upotrebu spolja. Pri upotrebi leka Radio-Balsamica reumatični bolovi veoma brzo nestaju i nastupa potpuno izlečenje. Radio-Balsamica imade i tu prednost, da je apsolutno neškodljiv sru. ne ostavlja nikakvih tragova ni na koži ni u organizmu i posle njegove upotrebe ceo se organizam popravlja, o čemu svedoče priznanja kako profesora i lekara tako i izlečenih bolesnika. Bolesnici koji su se godi nama lečili raznim lekovima i kupatilima izlečeni su sa dve do tri flasiće toga čudotvornog leka. Lek se izradjuje i upotrebljava u laboratoriji dr. Rahlejeva, Beograd, Kosovska ulica 43.

Službene objave.
Zlet Primorskih Orjun in razvitje prapora Orjune Sušak, ki bi se imelo vršiti 28. oktobra t. l., je iz tehničnih vzrokov preloženo. Novi datum prireditve bomo že pravočasno naznanili.
Razveljavlja se legitimacija brata Stankota Molka iz Planine pri Rakeku, ker jo je imenovani izgubil.
Planina, 9. okt. 1924.
Mest. odbor Planina pri Rakeku.

ZRNA.
Kremžar, kje si? »Slovenski Narod« je prinesel sledečo notico:
»Išče se odgovorni urednik. Beograjski »Balkan« išče odgovornega urednika. Nastop službe takoj. Kdor prevzame službo, ni obvezan, da izvršuje kako delo in da sedi v uradu. Gre za službo in osebo, ki bi bila voljna prevzeti odgovorno uredništvo ter za to službo vleči plačo proti obvezi, da v slučaju kaznovanega lista sedi v zaporu. Brezposelni naj se javijo.«
Ker poznamo že prakso iz tozadevnega udejstvovanja najbolj pri g. Francetu Kremžarju, narodnem poslancu, ga še posebej opozarjamo na goreno notico. Saj je itak menda vedno v Beogradu, kot ve povedati ljubljanska pošta, ki mu nikakor ne more dostaviti popravkov v »Slovenca« opsovanih ljudi. Kot narodni poslanec bo pa tudi imel dovolj časa opravljati obe službi.

MERAKL
barve, mastila, lake, klt, klej, emalle, čopiče in zajamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudil tovarna
Medic-Zankl
d. z o. z.
Maribor Ljubljana Novisad
podružnica. centrala. skladišče.
Tovarne:
LJUBLJANA-MEDVODE

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
je najmodernejša urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.
Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.
Lastna tvornica šolskih zvezkov.
Šolski zvezki za osnovno šole in srednje šole. Risanko, dnevniki in beležnice.

Darujte za Štajpahov fond!

STANKO SITARJA
dijaka 6. realne gimnazije
ki je dne 12. t. m. preminul. Pogreb nepozabnega se je vršil v torek, dne 14. oktobra 1924 na pokopališče pri sv. Križu v Ljubljani.
Ohranimo vrljemu bratu trajan spomin.
V LJUBLJANI, dne 15. oktobra 1924.

ZAHVALA.
Povodom britke izgube našega ljubljenega soproga, očeta, sina, brata, zeta, strica, svaka, gospoda
JOŠKO RAJHA
izrekamo vsem prijateljem in znancem za toliko dokazov, simpatij in sočutja ter za mnogobrojno spremstvo na njegovem zadnjem potu najprisrčnejšo zahvalo.
Osobito se še zahvalujemo častiti duhovščini za poslednje spremstvo, nadalje vsem, ki so z mnogobrojnimi vencij in cvetjem pokazali svojo ljubezen do pokojnika, vsem zastopnikom državnih oblasti s kmetijskim svetnikom inž. Zidenšekom na čelu, vsem društvom in korporacijam, ki so v tolikem številu spremile blagega pokojnika do preranega groba, kakor še posebno ljudski šoli na Cvenu in meščanski šoli v Ljutomeru, ki so polnoštevilno izkazali umrljemu zadnjo ljubav.
MOTA PRI LJUTOMERU, 15. oktobra 1924.
Žalujemo ostali.

Globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest, da je 16. t. m. zjutraj preminul naš ljubljani soprog, oče, tast, ded, brat in svak gospod
Ubald Trnkóczy pl. Zaszkal
lekarnar, častni kurator evangelijske občine, hišni posestnik itd.
Pogreb nepozabnega se vrši v soboto, 18. oktobra ob 4. uri pop. iz evangelijske cerkve, Gosposvetska cesta, kjer leži na mrtvaškem odru.
Ljubljana, Wien, Graz, Little Britain, U. S. A., dne 17. oktobra 1924.
Rodbine Trnkóczy pl. Zaszkal, Fidrmuc, Čapek, Gregorič.